

ทัศนคติและการรับรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

Attitudes and Perceptions of Mahasarakham University
Students toward Corruption in Thai Society

พุฒิพงษ์ แนมขุนทด

Puttipong Naemkhunthod

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

College of Politics and Governance Mahasarakham University

Email: 64011310200@msu.ac.th

กุลวดี แสงจันทร์

Kullawadee Sangjan

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

College of Politics and Governance Mahasarakham University

Email: 64011310264@msu.ac.th

วรวุฒิ จำลองนาค

Worrawoot Jumlongnark

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

College of Politics and Governance Mahasarakham University

Email: worrawoot.j@msu.ac.th

ตอบรับบทความ (Received) : 14 กรกฎาคม 2568

เริ่มแก้ไขบทความ (Revised) : 10 สิงหาคม 2568

รับบทความตีพิมพ์ (Accepted) : 15 กันยายน 2568

เผยแพร่ออนไลน์ (Available Online) : 5 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 397 คน ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันทำให้ชาติเสียหาย ($\bar{X} = 4.01$) 2) การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการแจ้งเบาะแสการทุจริตของภาคประชาชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากในความเป็นจริงเพราะประชาชนยังต้องพึ่งพาในรูปแบบอุปถัมภ์อยู่ ($\bar{X} = 3.72$) ข้อเสนอแนะของนิสิตต่อการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในสังคม เห็นว่า 1) มหาวิทยาลัยควรบรรจุเนื้อหาหลักสูตรภาคบังคับให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ถึงผลของการทุจริตคอร์รัปชันและ 2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับคณะรัฐศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ ในฐานะที่เป็นคณะที่มีหลักสูตรวิชาสอนเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันและข้อกฎหมาย

คำสำคัญ: การทุจริตคอร์รัปชัน ทัศนคติ การรับรู้ การต่อต้านการทุจริต



Abstract

This research article aims to: 1) study Mahasarakham University students' attitudes toward corruption in Thai society 2) study Mahasarakham University students' perceptions of corruption in Thai society 3) study Mahasarakham University students' recommendations for addressing corruption in Thai society. By using a quantitative research approach, data were collected from a sample of 397 students through a questionnaire. Descriptive statistics—namely percentage, mean, and standard deviation—were used to analyze the responses. The findings indicated that overall student attitudes toward corruption were at a moderate level ($\bar{X} = 3.11$), with the strongest agreement on the belief that corruption harms the nation ($\bar{X} = 4.01$). In terms of perception, students demonstrated a high level of awareness regarding corruption in Thai society ($\bar{X} = 3.58$). The most strongly perceived issue was the belief that reporting corruption is difficult in practice, as the public still relies on patronage networks ($\bar{X} = 3.72$). To address corruption, students recommended that the university incorporate mandatory coursework on the consequences of corruption and promote collaboration between university administrators and faculties such as Political Science and Law, which already offer relevant educational content on corruption and legal accountability.

Keywords: Corruption, Attitudes, Perceptions, Anti-Corruption



1. บทนำ

ภายใต้กระแสของโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในระดับโลก ประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้แก่ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งถือเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฝังรากลึกและแพร่กระจายอิทธิพลครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคมไทย ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อทั้งในมิติของเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของประเทศไทยกำลังพัฒนา ซึ่งมักประสบกับข้อจำกัดด้านธรรมาภิบาลและระบบตรวจสอบถ่วงดุลที่ยังไม่เข้มแข็งเพียงพอ ทำให้การทุจริตยังคงดำรงอยู่ในระดับที่น่ากังวลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว จากผลการจัดอันดับขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) เกี่ยวกับสถานการณ์การคอร์รัปชัน พบว่าดัชนีชี้การรับรู้การทุจริตหรือคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. 2567 พบว่าประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 107 จาก 180 ประเทศทั่วโลกโดยมีคะแนนความโปร่งใสเพียง 34 คะแนน จาก 100 คะแนน และเป็นอันดับ 8 ในอาเซียน¹ จากการจัดอันดับนี้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีปัญหายารุนแรงในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งจะมีผลเสียต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ปัญหาการคอร์รัปชันหลายคนอาจจะมองว่าไม่สำคัญ เพราะอาจคิดว่าไม่ใช่ปัญหาของตัวเอง หรือไม่ใช่เรื่องใกล้ตัว แต่หากพิจารณาให้ดีแล้วปัญหาการคอร์รัปชันนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของประชาชนทุกคนเป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลเสียกับการพัฒนาประเทศโดยรวมด้วย

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยเชิงสำรวจเรื่องศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อรัฐบาลที่ทุจริตคอร์รัปชัน กรณีศึกษาประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปใน 18 จังหวัดของประเทศไทยของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เผยแพร่ผลสำรวจที่ชี้ให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 63.2 คิดว่ารัฐบาลทุกรัฐบาลมีทุจริตคอร์รัปชันด้วยกันทั้งนั้น ถ้าทุจริตคอร์รัปชันแล้วทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง ประชาชนกินดีอยู่ดี ก็ยอมรับได้

1. ไทยพับลิก้า, ดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันปี 2567 ไทยได้ 34 คะแนน อยู่อันดับ 107, ออนไลน์, <https://thaipublica.org/2025/02/corruption-perception-index-2024/>. [1 กรกฎาคม 2568].

ในขณะที่ร้อยละ 36.8 ไม่ยอมรับ โดยหนึ่งในผลสำรวจนั้นได้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คนมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปยอมรับรัฐบาลที่ทุจริตคอร์รัปชันน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ก็ยังเกินครึ่งคือร้อยละ 52.2 ของคนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 60.1 ของคนที่มีการศึกษาปริญญาตรี และร้อยละ 64.3 ของคนที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ²

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักวิจัยหลายคนได้ให้ความสนใจต่อการศึกษารับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหลากหลายมิติ เช่น งานของดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร และขวัญใจ จริยาทัศน์กร³ ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชน โดยพบว่า การศึกษา ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม และสื่อ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ต่อการทุจริตอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่การศึกษาของ สุปรียา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์⁴ พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาต่อการทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง แม้จะมีการรับรู้ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการยอมรับการทุจริตกับทัศนคติที่ดีต่อการต่อต้านการทุจริต งานศึกษาของ สุรเดช อะสีพงษ์⁵ ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของประสบการณ์และความพร้อมในการป้องกันตนเองที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักศึกษา เช่นเดียวกับงานของศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์ และคณะ⁶ ที่เน้นการตื่นตัวของเยาวชนและการมีส่วนร่วม

-
2. RYT9, เอแบคโพลล์: ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อรัฐบาลที่ทุจริตคอร์รัปชัน, ออนไลน์, <https://www.ryt9.com/s/abcp/451654>. [1 กรกฎาคม 2568].
 3. ดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร และขวัญใจ จริยาทัศน์กร, “การศึกษารับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต”, *วารสารกฎหมายและการเมือง*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (2568), 31–44.
 4. สุปรียา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์, “การรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในความเป็นพลเมืองของนักศึกษา: ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”, *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, ปีที่ 30 ฉบับที่ 3 (2562), 138–152.
 5. สุรเดช อะสีพงษ์, “การศึกษาความสัมพันธ์การรับรู้และทัศนคติการทุจริตทางวิชาการในความเป็นพลเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร”, *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และการศึกษาทั่วไป*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (2566), 32–43.
 6. ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์ และคณะ, “การตื่นตัวของเยาวชนกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรภาครัฐ ในพื้นที่จังหวัด ลำปาง”, *วารสารวิจัยวิชาการ*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 (2568), 35–54.



ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์และการพัฒนาเครือข่าย ขณะที่ยาภาภรณ์ วิรุฒพงษ์สกุล และคณะ⁷ วิเคราะห์ผลของคุณธรรมทางพุทธ คือ “หิริ-โอตตปปะ” ที่มีอิทธิพลลดทอนคติเชิงลบต่อการคอร์รัปชัน

เนื่องจากบทบาทของนิสิตและนักศึกษาในฐานะทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญและเป็นกำลังหลักของชาติในอนาคต ทศนคติของเยาวชนกลุ่มนี้ที่มีต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ที่นิสิตหรือนักศึกษามีแนวโน้มแสดงท่าทีเพิกเฉย ยอมรับ หรือมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติในสังคมอาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อกระบวนการพัฒนาและการสร้างวัฒนธรรมธรรมาภิบาลในประเทศ เนื่องจากหากเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนสังคมในอนาคตมีทัศนคติที่ไม่ตระหนักถึงความร้ายแรงของการทุจริต ย่อมส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติและการรับรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวโน้มความคิดเห็นและมุมมองของนิสิตที่มีต่อปัญหาดังกล่าว อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมด้านความโปร่งใสในกลุ่มเยาวชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

7. ยาภาภรณ์ วิรุฒพงษ์สกุล และคณะ, “การวิเคราะห์อิทธิพลของหิริ-โอตตปปะที่มีต่อทัศนคติในการคอร์รัปชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (2564), 59–75.

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีการกำหนดขอบเขตไว้ในหลายด้านเพื่อให้การศึกษามีความชัดเจน และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ โดยในด้านเนื้อหาตามกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีของ สุปรีญา นุ่นเกลี้ยง และ ศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์⁸ งานวิจัยมุ่งเน้นศึกษาทัศนคติและการรับรู้เกี่ยวกับการคอร์รัปชันในสังคมไทย ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สะท้อนถึงมุมมองและการตระหนักรู้ของนิสิตต่อปัญหาการทุจริตในประเทศ ด้านพื้นที่ งานวิจัยนี้ครอบคลุมเฉพาะในเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีนิสิตจำนวนมากและมีความหลากหลายทางด้านสาขาวิชา ส่วนในด้านระยะเวลา งานวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม 2567 ถึงวันที่ 19 กันยายน 2567 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 เดือน

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้งหมด จำนวน 47,354 คน (ข้อมูลจากกองทะเบียนและประมวลผลมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2567) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณได้ใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งได้จำนวนทั้งสิ้น 396.65 คน หรือ 397 คน โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจะเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดที่มีลักษณะหลากหลายทั้งในด้านเพศ อายุ และคณะที่ศึกษา เพื่อให้สามารถสะท้อนภาพรวมของทัศนคติและการรับรู้ต่อการคอร์รัปชันในสังคมไทยได้อย่างครอบคลุมและแม่นยำ โดยมีวิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

8. สุปรีญา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์, “การรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในความเป็นพลเมืองของนักศึกษา: ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”, *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, ปีที่ 30 ฉบับที่ 3 (2562), 138–152



$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ N = จำนวนประชากร 47,354 คน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 396.65 คน

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ในการสุ่มตัวอย่าง 5% หรือ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{47,354}{1 + 47,354 (0.05)^2} \\ &= 396.65 \end{aligned}$$

จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 396.65 หรือประมาณ 397 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอิงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะที่สังกัด ชั้นปี เกรดเฉลี่ย และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการรับรู้ต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale รวมทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ทัศนคติต่อการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 10 ข้อ และการรับรู้ต่อการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 10 ข้อ สุดท้าย ตอนที่ 4 เป็นช่องสำหรับแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการศึกษาทบทวนเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นได้จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่วางไว้ โดยเน้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย เมื่อแบบสอบถามร่างเสร็จแล้ว ได้นำเสนอให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน และความครอบคลุมของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มจากการจัดเตรียมแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของเอกสาร จากนั้นได้ดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามให้กับนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พร้อมขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน เมื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาแล้ว ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนถัดไป

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปผลและแสดงแนวโน้มของข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำไปเขียนรายงานวิจัยต่อไป

4. ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21–25 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีทั้งหมดและส่วนใหญ่เป็นนิสิตจากวิทยาลัยการเมืองการปกครองอยู่ที่ชั้น ปี 4 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน



4.1 ทศนคติและการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ตารางที่ 1 ทศนคติและการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวม

ทศนคติและการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	3.11	0.695	ปานกลาง
การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	3.58	0.513	มาก
ทั้งหมด	3.34	0.475	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทศนคติและการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และด้านทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

4.1.1 ทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ตารางที่ 2 ทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
ท่านเห็นว่า การทุจริตคอร์รัปชันทำให้ชาติเสียหาย	4.01	0.862	มาก	1
ท่านเห็นว่า การทุจริตคอร์รัปชันทำให้ท่านได้รับประโยชน์จากสิ่งนั้นด้วย	2.78	0.984	ปานกลาง	9
ท่านยินดีที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ทำให้ตนเองได้ประโยชน์จากสิ่งนั้นด้วย	2.77	1.122	ปานกลาง	10
ท่านเห็นว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ยอมรับกันได้ไม่ใช่เรื่องเสียหายมากนัก	2.79	1.184	ปานกลาง	8
ท่านเห็นว่า การติดสินบนเป็นสิ่งที่ท่านยินดีที่จะทำเพื่อให้ท่านได้ประโยชน์สิ่งนั้น	2.81	1.184	ปานกลาง	7



ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
ท่านเห็นว่า คนที่ซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งที่เราควรนับถือ	3.48	1.134	ปานกลาง	2
ท่านเห็นว่า การทุจริตของรัฐมีความซับซ้อนและมีความเสียหายสูงขึ้นเรื่อย ๆ และไม่มีที่ท่าลดลง	3.23	1.083	ปานกลาง	4
ท่านเห็นว่า การมองผลประโยชน์ระยะสั้นของตนเองและพวกพ้องไม่มีผลต่อการสร้างนิสัยการทุจริตต่อส่วนรวม	2.97	1.105	ปานกลาง	6
ท่านเห็นว่า การฝากคนเข้าทำงานเป็นการพึ่งพาและต่างตอบแทนกันด้วยผลประโยชน์ไม่มีผลให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน	3.01	1.121	ปานกลาง	5
ท่านเห็นว่า การรับของขวัญหรือกระเช้าในวาระเทศกาลต่าง ๆ ที่มีมูลค่าของราคาในวาระเทศกาลต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ตรุษจีน ฯลฯ ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติไม่ใช่เรื่องเสียหายที่ส่อในทางทุจริต	3.26	1.005	ปานกลาง	3
ทั้งหมด	3.11	0.695	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันทำให้ชาติเสียหาย ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา ท่านเห็นว่าคนที่ซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งที่เราควรนับถือ ($\bar{X} = 3.48$), ท่านเห็นว่าการรับของขวัญหรือกระเช้าในวาระเทศกาลต่าง ๆ ที่มีมูลค่าของราคาในวาระเทศกาลต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ตรุษจีน ฯลฯ ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติไม่ใช่เรื่องเสียหายที่ส่อในทางทุจริต ($\bar{X} = 3.26$), ท่านเห็นว่าการทุจริตของรัฐมีความซับซ้อนและมีความเสียหายสูงขึ้นเรื่อย ๆ และไม่มีที่ท่าลดลง ($\bar{X} = 3.23$), ท่านเห็นว่าการฝากคนเข้าทำงานเป็นการพึ่งพาและต่างตอบแทนกันด้วยผลประโยชน์ไม่มีผลให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ($\bar{X} = 3.01$), ท่านเห็นว่าการมองผลประโยชน์ระยะสั้นของตนเองและพวกพ้องไม่มีผลต่อการสร้างนิสัยการทุจริตต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 2.97$), ท่านเห็นว่าการ

ติดสินบนเป็นสิ่งที่ท่านยินดีที่จะทำเพื่อให้ท่านได้ประโยชน์สิ่งนั้น ($\bar{X} = 2.81$), ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ยอมรับกันได้ไม่ใช่เรื่องเสียหายมากนัก ($\bar{X} = 2.79$), ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันทำให้ท่านได้รับประโยชน์จากสิ่งนั้นด้วย ($\bar{X} = 2.78$) และข้อสุดท้าย คือ ท่านยินดีที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ทำให้ตนเองได้ประโยชน์จากสิ่งนั้นด้วย ($\bar{X} = 2.77$) ตามลำดับ

4.1.2 การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ตารางที่ 3 การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
ท่านเห็นว่าการทุจริตของไทยลดลงได้ยากเพราะมีวัฒนธรรมที่เน้นการตอบแทนบุญคุณกัน	3.72	0.790	มาก	2
ท่านเห็นว่าการต่อต้านทุจริตซับซ้อนได้ยากเพราะมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง	3.47	0.903	ปานกลาง	9
ท่านเห็นว่าการปกครองแบบประชาธิปไตยเกิดทุจริตคอร์รัปชันได้ง่ายกว่ารูปแบบการปกครองอื่น	3.38	0.942	ปานกลาง	10
ท่านเห็นว่าโอกาสการทุจริตมักจะเกิดขึ้นได้มากกับบุคคลที่มีความรู้หรือคนที่มีระดับการศึกษาชั้นสูง	3.53	0.931	มาก	7
ท่านเห็นว่าการทุจริตในสังคมไทยปัจจุบันมีหลายรูปแบบและแปลกใหม่ยากที่ประชาชนจะเข้าใจหรือติดตามตรวจสอบ	3.64	0.918	มาก	4
ท่านเห็นว่าเรื่องทุจริตเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องยอมรับมัน	3.56	0.964	มาก	6
ท่านเห็นว่าสังคมไทยยังไม่มีวิธีการปลูกฝังค่านิยมความพร้อมในการรับผิดชอบสำหรับการทุจริตคอร์รัปชัน	3.62	0.840	มาก	5



การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
ท่านมีความเชื่อมั่นในหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	3.52	0.920	มาก	8
ท่านเห็นว่าความพร้อมรับผิดหรือเกรงกลัวต่อการทุจริตของผู้นำหรือนักการเมืองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากมากขึ้น	3.69	0.842	มาก	3
ท่านเห็นว่าการแจ้งเบาะแสการทุจริตของภาคประชาชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากในความเป็นจริง เพราะประชาชนยังต้องพึ่งพาในรูปแบบอุปถัมภ์อยู่	3.72	0.832	มาก	1
ทั้งหมด	3.58	0.513	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเห็นว่าการแจ้งเบาะแสการทุจริตของภาคประชาชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากในความเป็นจริง เพราะประชาชนยังต้องพึ่งพาในรูปแบบอุปถัมภ์อยู่ ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา ท่านเห็นว่าการทุจริตของไทยลดลงได้ยาก เพราะมีวัฒนธรรมที่เน้นการตอบแทนบุญคุณกัน ($\bar{X} = 3.72$) , ท่านเห็นว่าความพร้อมรับผิดหรือเกรงกลัวต่อการทุจริตของผู้นำหรือนักการเมืองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากมากขึ้น ($\bar{X} = 3.69$) , ท่านเห็นว่าการทุจริตในสังคมไทยปัจจุบันมีหลายรูปแบบและแปลกใหม่ยากที่ประชาชนจะเข้าใจหรือติดตามตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.64$) , ท่านเห็นว่าสังคมไทยยังไม่มีวิธีการปลูกฝังค่านิยมความพร้อมในการรับผิดชอบสำหรับการทุจริตคอร์รัปชัน ($\bar{X} = 3.62$) , ท่านเห็นว่าเรื่องทุจริตเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องยอมรับมัน ($\bar{X} = 3.56$) , ท่านเห็นว่าโอกาสการทุจริตมีจะเกิดขึ้นได้มากกับบุคคลที่มีความรู้หรือคนที่มระดับการศึกษาชั้นสูง ($\bar{X} = 3.53$) , ท่านมีความเชื่อมั่นในหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ($\bar{X} = 3.52$) , ท่านเห็นว่าการต่อต้านทุจริตขับเคลื่อนได้ยาก เพราะมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.47$) และข้อสุดท้าย



คือ ท่านเห็นว่าการปกครองแบบประชาธิปไตยเกิดทุจริตคอร์รัปชันได้ง่ายกว่ารูปแบบการปกครองอื่น ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

4.1.3 ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

1) มหาวิทยาลัยควรบรรจุเนื้อหาหลักสูตรภาคบังคับให้นักศึกษามีความรู้ถึงผลของการทุจริตคอร์รัปชัน

2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับคณะรัฐศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ ในฐานะที่เป็นคณะที่มีหลักสูตรวิชาสอนเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันและข้อกฎหมายในการหาทางแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันสำหรับเยาวชน

5. อภิปรายผลวิจัย

ผลจากการวิจัยการวิเคราะห์ทัศนคติและการรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

5.1 ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันทำให้ชาติเสียหาย รองลงมา ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่เราควรนับถือ ท่านเห็นว่าการรับของขวัญหรือกระเช้าในวาระเทศกาลต่าง ๆ ที่มีมูลค่าของราคาในวาระเทศกาลต่าง ๆ เช่นปีใหม่ตรุษจีน ฯลฯ ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติไม่ใช่เรื่องเสียหายที่สื่อในทางทุจริต ท่านเห็นว่าการทุจริตของรัฐบาลมีความซับซ้อนและมีความเสียหายสูงขึ้นเรื่อย ๆ และไม่มีที่ท่าลดลง ท่านเห็นว่าการฝากคนเข้าทำงานเป็นการพึ่งพาและต่างตอบแทนกันด้วยผลประโยชน์ไม่มีผลให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ท่านเห็นว่าการมองผลประโยชน์ระยะสั้นของตนเองและพวกพ้องไม่มีผลต่อการสร้างนิสัยการทุจริตต่อส่วนรวม ท่านเห็นว่าการติดสินบนเป็นสิ่งที่ท่านยินดีที่จะทำเพื่อให้ท่านได้ประโยชน์สิ่งนั้น ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ยอมรับกันได้ไม่ใช่เรื่องเสียหายมากนัก ท่านเห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันทำให้ท่านได้รับประโยชน์จากสิ่งนั้นด้วย และข้อสุดท้าย คือ ท่านยินดีที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ทำให้ตนเองได้ประโยชน์จากสิ่งนั้น

ด้วย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลน้อย ตรีรัตน์⁹ ที่ได้กล่าวว่าการติดสินบนนั้นอยู่คู่กับสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตตั้งแต่มีสังคมชั้นปกครองและถูกปกครอง และไม่มีวันหมดไปจากประเทศไทยได้ ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการติดสินบนของสังคมไทย ส่วนประเด็นทัศนคติที่ว่าผลตอบแทนที่มีความคุ้มกับการเสี่ยงช่วยให้เกิดเหตุการณ์การทุจริตมากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าสาเหตุคอร์รัปชันมาจากสาเหตุภายในตัวบุคคลที่มีองค์ประกอบสำคัญคือโอกาส สิ่งจูงใจ การเสี่ยงภัย และความซื่อสัตย์ กล่าวคือ หากกระทำการทุจริตไปแล้ว จะคุ้มค่าหรือไม่ หากถูกตรวจพบจับได้

5.2 การรับรู้ที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการแฉการทุจริตของภาคประชาชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก ในความเป็นจริงเพราะประชาชนยังต้องพึ่งพาในรูปแบบอุปถัมภ์อยู่ รองลงมา ท่านเห็นว่าการทุจริตของไทยลดลงได้ยากเพราะมีวัฒนธรรมที่เน้นการตอบแทนบุญคุณกัน ท่านเห็นว่าการพร้อมรับผิดหรือเกรงกลัวต่อการทุจริตของผู้นำหรือนักการเมืองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากมากขึ้น ท่านเห็นว่าการทุจริตในสังคมไทยปัจจุบันมีหลายรูปแบบ และแปลกใหม่ยากที่ประชาชนจะเข้าใจหรือติดตามตรวจสอบ ท่านเห็นว่าการสังคมไทยยังไม่มีวิธีการปลูกฝังค่านิยมความพร้อมในการรับผิดชอบสำหรับการทุจริตคอร์รัปชัน ท่านเห็นว่าการเรื่องทุจริตเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องยอมรับมัน ท่านเห็นว่าการโอกาสการทุจริตมักจะเกิดขึ้นได้มากกับบุคคลที่มีความรู้หรือคนที่มีการศึกษาชั้นสูง ท่านมีความเชื่อมั่นในหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ท่านเห็นว่าการต่อต้านทุจริตขับเคลื่อนได้ยากเพราะมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง และข้อสุดท้าย คือท่านเห็นว่าการปกครองแบบประชาธิปไตยเกิดทุจริตคอร์รัปชันได้ง่ายกว่ารูปแบบการปกครองอื่น ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงาน

9. นวลน้อย ตรีรัตน์, “การตรวจสอบคอร์รัปชันโดยภาคประชาชนในสถาบันพระปกเกล้า”, *การปฏิรูปรัฐธรรมนูญ: มุมมองเชิงเปรียบเทียบ: เอกสารสรุปการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้าครั้งที่ 8 ประจำปี 2549*. (กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2550). 4.



วิจัยของสุปริญา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์¹⁰ กล่าวว่า การทุจริตของไทย ลดลงได้ยากเพราะมีวัฒนธรรมที่เน้นการตอบแทนบุญคุณกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการตอบแทนบุญคุณกันเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยในแง่ระบบอุปถัมภ์พึ่งพา และต่างตอบแทน มองว่าเป็นปกติ สอดคล้องกับทฤษฎีอุปถัมภ์ที่กล่าวว่าเป็นระบบการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกันทำให้เกิดพวกพ้องในองค์กรทำให้ง่ายต่อการเกิดการทุจริต นอกจากนี้ยังมีการรับรู้การทุจริตที่มีค่าน้อยคือในสังคมที่ไม่ใช่การปกครองแบบประชาธิปไตยจะมีการทุจริตที่รุนแรงมากกว่าการปกครองแบบอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตยการเปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจจะรวมศูนย์มีการใช้อำนาจดุลยพินิจและใช้อำนาจผูกขาดของรัฐทำให้ ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงการบริหารปกครองของผู้มีอำนาจ สอดคล้องกับมุมมองเศรษฐศาสตร์การเมืองที่มองปัญหาคอร์รัปชันเกี่ยวข้องกับระบอบการปกครองว่าต้องเป็นระบอบที่เปิดกว้างให้กับสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนและประชาชน ในการร่วมรณรงค์ต่อสู้กับคอร์รัปชัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตคอร์รัปชันของนิสิตนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มหาวิทยาลัยควรบูรณาการองค์ความรู้เรื่องการทุจริตคอร์รัปชันเข้าไปในหลักสูตรภาคบังคับ เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลกระทบของการทุจริตในมิติสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

1.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับคณะรัฐศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ ในการออกแบบกิจกรรมหรือรายวิชาเสรีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต รวมทั้งส่งเสริมการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังค่านิยม ไม่ยอมรับการทุจริตในหมู่นิสิตนักศึกษา

10. สุปริญา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์, “การรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในความเป็นพลเมืองของนักศึกษา: ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”, วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ 30 ฉบับที่ 3 (2562), 138–152.

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตในกลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน เช่น ระหว่างนิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ หรือระหว่างมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อให้เห็นความหลากหลายของมุมมอง

2.2 การวิจัยในอนาคตควรลงลึกในระดับองค์ประกอบของทัศนคติและการรับรู้ เช่น ด้านความเข้าใจต่อผลกระทบ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม หรือด้านพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำไปสู่แนวทางพัฒนาเชิงนโยบายที่ยั่งยืนมากขึ้น

6. องค์ความรู้ใหม่

ทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตในประเทศไทย		
		
ทัศนคติ	การรับรู้	อิทธิพล
ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง โดยเน้นถึงความเสียหายต่อชาติและความสำคัญของความซื่อสัตย์	การรับรู้ของการทุจริตอยู่ในระดับสูง โดยเน้นถึงความยากลำบากในการลดการทุจริตเนื่องจากวัฒนธรรมและระบบอุปถัมภ์	อิทธิพลของการทุจริตต่อสังคมไทย โดยเน้นถึงการพึ่งพาระบบอุปถัมภ์และผลกระทบต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย

แผนภาพ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตในประเทศไทย

จากผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัยนี้ คือ การทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยมีรากฐานเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมอุปถัมภ์ การตอบแทนบุญคุณ และการมองว่าบางพฤติกรรม เช่น การมอบของขวัญหรือการฝากงาน ไม่ถือเป็นสิ่งผิดร้ายแรง ส่งผลให้ทัศนคติของประชาชนต่อการทุจริตโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง แม้จะตระหนักถึงความเสียหายต่อชาติ ขณะเดียวกัน การรับรู้เกี่ยวกับการทุจริตอยู่ในระดับสูง โดยประชาชนเห็นว่าการตรวจสอบและแจ้งเบาะแสทำได้ยากเพราะติดกับดักของระบบอุปถัมภ์และการเมือง อีกทั้งการทุจริตมีรูปแบบซับซ้อนและปรับเปลี่ยนต่อเนื่อง ทำให้การต่อต้านยากขึ้น งานวิจัยนี้จึงสะท้อนว่า การแก้ปัญหาทุจริตต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนค่านิยมทางวัฒนธรรมและการเสริมสร้างกลไกความรับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น

7. สรุป

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ทัศนคติและการรับรู้ต่อการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย พบว่า ทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนตระหนักว่าการทุจริตก่อให้เกิดความเสียหายต่อชาติและเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต แต่ยังคงมีการยอมรับพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การมอบของขวัญหรือการฝากงาน ว่าเป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่การทุจริตโดยตรง ขณะเดียวกัน การรับรู้เกี่ยวกับการทุจริตอยู่ในระดับสูง โดยประชาชนเห็นว่าการแจ้งเบาะแสทำได้ยาก เนื่องจากยังคงพึ่งพาระบบอุปถัมภ์และวัฒนธรรมการตอบแทนบุญคุณ อีกทั้งการทุจริตมีความซับซ้อนและแปลกใหม่จนประชาชนทั่วไปตรวจสอบได้ยาก นอกจากนี้ยังเห็นว่าการเมืองเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการต่อต้านการทุจริต และในสังคมประชาธิปไตยการทุจริตเกิดได้ง่ายกว่าแต่โปร่งใกว่าระบบปกครองอื่น ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาทุจริตในไทยต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนค่านิยม ลดการยอมรับพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต และพัฒนากลไกตรวจสอบที่เข้มแข็ง โปร่งใส และมีส่วนร่วมจากประชาชน

รายการอ้างอิง

- ดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร และขวัญใจ จริยาทัศน์กร. “การศึกษาการรับรู้ของเยาวชน ต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต”. *วารสารกฎหมายและการเมือง*, ปีที่ 3 ฉบับที่ (2568). 31–44.
- ไทยพับลิก้า. *ดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันปี 2567 ไทยได้ 34 คะแนน อยู่อันดับ 107*. ออนไลน์. <https://thaipublica.org/2025/02/corruption-perception-index-2024/> [1 กรกฎาคม 2568].
- นวลน้อย ตรีรัตน์. “การตรวจสอบคอร์รัปชันโดยภาคประชาชนในสถาบันพระปกเกล้า”. *การปฏิรูปรัฐธรรมนูญ: มุมมองเชิงเปรียบเทียบ: เอกสารสรุปการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้าครั้งที่ 8 ประจำปี 2549*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2550.
- ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์, เบญจมาศ ยศเสนา, พระครูสิริธรรมบัณฑิต, พระครูสังฆรักษ์ศุภณัฐ ภูริวัฒนโน, และสมจันทร ศรีปรัชยานนท์. “การตื่นตัวของเยาวชนกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรภาครัฐ ในพื้นที่จังหวัด ลำปาง”. *วารสารวิจัยวิชาการ*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 (2568). 35–54.
- สุปรีญา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์. “การรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในความเป็นพลเมืองของนักศึกษา: ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, ปีที่ 30 ฉบับที่ 3 (2562). 138–152.
- สุรเดช อะสีพงษ์. “การศึกษาความสัมพันธ์การรับรู้และทัศนคติการทุจริตทางวิชาการ ในความเป็นพลเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร”. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และการศึกษาทั่วไป*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (2566). 32–43.
- อาภาภรณ์ วิรุฒม์พงศ์สกุล, เสกสรรค์ ทองคำบรรจง และสมพงษ์ บัณฑิต. “การวิเคราะห์หัตถิทธิพลของทริ-โอดดตปะที่มีต่อทัศนคติในการคอร์รัปชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (2564). 59–75.



RYT9. แอแบคโพลล์: ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อรัฐบาลที่ทุจริตคอร์รัปชัน.
ออนไลน์. <https://www.ryt9.com/s/abcp/451654>. [1 กรกฎาคม 2568].